

Helle Iben Bylander Trine Kjær Krogh

Begrebsforståelse - en vejledning

Pris:110 kr.

Begrebsforståelse - grundlag for begynderindlæring

10 stk. 180 kr.

Special-Pædagogisk Forlag 2017

”For nylig udsendte Ritzau en meddelelse om, at hvert 5. lille barn i Danmark er udsat, fordi forældrene ikke har ressourcer til at drage omsorg for dem. Det svarer til 20%.”

To norske psykologer har skabt et screenings materiale, der undersøger børns begrebsforståelse på 12 forskellige felter, der udmynder sig i 48 spørgsmål til barnet.

Der tager udgangspunkt i:

farve / form / størrelse

retning / måling /

plads og position

temperatur og vejr

tal og tælling

funktion / tid

familie

grundlæggende matematiske begreber

daglige færdigheder.

Man kan sammenligne de grundlæggende sproglige færdigheder med et korthus, hvor de nederste kort ikke står stabilt. Så braser hele huset. Sådan er det også med begreber, hvis de grundlæggende begreber ikke er på plads, så er det vanskeligt at tilegne sig mere avancerede begreber.

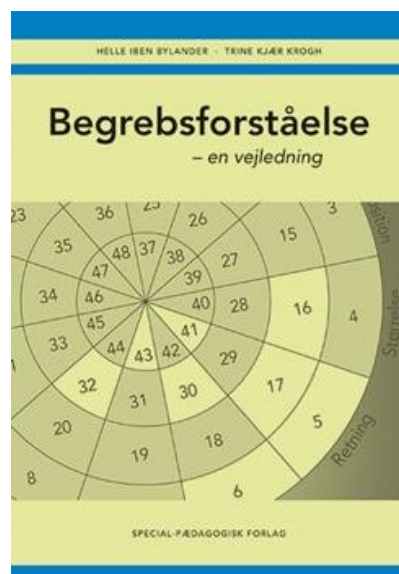
”Begrebsforståelses materialet ”er afprøvet på 546 norske børn delt op på børnehavebørn 5-6 år og skoleelever i 1. klasse.

Der ud over er der lavet en kolonne for børn med flere sprog og der er lavet en statistisk bearbejdning af hele det indsamlede materiale.

Børn med flere sprog scorer markant forskelligt i forhold til børn med ét sprog. Det er således yderst vigtigt, at man ikke betragter de flersprogede børn som én gruppe, men er opmærksomme på hvert enkelt barn.

Der kan jo være tale om børn, der har haft mulighed for at tilegne sig det nye lands sprog i kortere eller i længere tid.

Materialet tyder på, at 15% af de 5-6 årige og 13% af skoleeleverne har en mangelfuld sprogforståelse. Men der er tale om norske børn.

Børn med flere sprog blev først testet i 1. eller 2. klasse. 15% af børnene med 2 sprog fik et gennemsnit, der var mindre end gennemsnittet i den ensprogede gruppe. Et helt kapitel i hæftet handler specielt om børn med flere sprog.

Screeningsmaterialet i receptiv sprogforståelse må bruges af pædagoger, indskolingslærere, læsevejledere, logopæder og konsulenter.

Det lille screeningshæfte skal udfyldes ved, at barnet skal lytte til et spørgsmål og dernæst sætte et kryds udfor det rigtig billede ud af 4.

Screeningen gik som en leg, og både jeg og børnene syntes, at det var sjovt.

Jeg bad nu børnene sætte kryds under det rigtige svar og ikke på tegningen.

Jeg synes, at tegningerne fint dækker de forskellige spørgsmål, men kunne tænke mig lidt større højdeforskel på 11B og jeg selv kan være usikker på flag 19A og D.

Scoringsarket er let at bruge, men det ville have været fint, hvis man kunne slå siden ud i stedet for at rive den ud.

Screeningssvarene indføres i en cirkel opdelt i de 12 begrebsforståelser. Man markerer de rigtige svar ved at farve de forskellige felter i cirklen. Resultatet viser med al tydelighed, hvor barnet har sine stærke og svage sider indenfor begrebsindlæring.

Vi får således et let tilgængeligt værktøj med henblik på at iværksætte en sprogpædagogisk indsats for de børn, som ikke har de grundbegreber på plads, som en væsentlig forudsætning for læring i indskolingen.

Så opsummeringen af screenings resultaterne viser med al tydelighed, hvor barnet måtte have brug for opmærksomhed med hensyn til grundlag for begynder- indlæring.

Cirklen giver således et let tilgængeligt overblik over det enkelte barns begrebsforståelse.

Det vigtige arbejde er udlægningen af cirklen og den efterfølgende handleplan, for spørgsmålet er jo: Hvordan vi fremmer begrebsforståelsen i hverdagens kommunikation med børnene?

Børnene skal gøre sig talrige kommunikative og praktiske erfaringer med begreberne for at gøre fremskridt.

Jeg ser jo gerne, at pædagoger, lærere og logopæder lærer forældrene at støtte børnene. Forældrene skal støttes til at se det potentiale, deres barn har. En del forældre vil givetvis lære bedst at arbejde med barn og den professionelle i praksis – især forældre, der selv måtte have læringsvanskeligheder.

Måske skulle ideerne og arbejdsmetoden fra AVT også bruges i samspil med de børn, der har problemer med.

Her er tale om et brugbart materiale, som bestemt kan anbefales.

Jeg beder til, at der også er ressourcer til at følge op på de resultater, som screeningen viser, hvis børnene har vanskeligheder.

Birgitte Franck